

Betreft: Rectificatieverzoek artikel “ Klimaatimpact importgas groter dan van biomassa”

Datum: 6 mei 2020

Geachte heer Marcel Gelauff,

U heeft eerder dit jaar, op 11 en 12 maart, contact gehad met Dr. F. Swart namens de Federatie tegen Biomassacentrales [over de misleidende berichtgeving van de NOS over biomassa](#)¹. U heeft toen bevestigd dat het onderzoek van Royal HaskoningDHV ‘beperkt’ was en er ‘niet naar de duurzaamheid van biomassa’ is gekeken. Vervolgens heeft u echter aangegeven geen rectificatie te willen plaatsen. Met deze brief willen wij u uitleggen waarom een rectificatie niet alleen noodzakelijk is volgens de visie, missie en doelstelling van de NOS maar ook van belang is voor de gezondheid, de natuur, het klimaat en daarmee onze toekomst. De [Federatie tegen Biomassacentrales](#) heeft in samenwerking met [Stichting EDSP ECO](#) uitgebreid onderzoek uitgevoerd naar de schadelijke gevolgen van het verbranden van houtige biomassa ten behoeve van het opwekken van energie en de betaalde pro-biomassalobby in Nederland. [Deze onderzoeksresultaten zijn ingebracht voor het PBL onderzoek](#)² naar de beschikbaarheid van duurzame biomassa en de toepassingsmogelijkheden daarvan in Nederland. Ons onderzoek is gebaseerd op meer dan [1200 rapporten en officiële documenten](#)³ en daarnaast zijn er meer dan [1700 nieuwsberichten](#)⁴ geraadpleegd. Onze bevindingen en conclusies worden ondersteund door meer dan [1000 wetenschappers](#) en [200 organisaties](#) wereldwijd.

Het is belangrijk dat u kennis neemt van [de feiten uit ons onderzoek](#). Wij raden u aan deze link te openen en het onderzoek goed te bestuderen. U zult beseffen dat het bedrijf Royal HaskoningDHV, dat verantwoordelijk is voor [het rapport waar uw publicatie op gebaseerd is](#)⁵, grote [financiële belangen heeft](#)⁶ bij de resultaten die ze hebben gepubliceerd. Ook de NVDE, die opdracht heeft gegeven voor het onderzoek van Royal HaskoningDHV, heeft financiële belangen en is een [zelf-erkende betaalde pro-biomassalobby organisatie](#). In onze inbreng voor het PBL onderzoek hebben we de reactie van Royal HaskoningDHV opgenomen. Het bedrijf heeft [in een reactie aan ons laten weten dat in de vergelijking tussen het verbranden van biomassa en importgas de CO2-emissie bij de verbranding van biomassa niet is meegerekend](#).⁷ Royal HaskoningDHV stelt dat wanneer het de emissies van verbranding volledig in rekening zou brengen een vrij zinloos rapport zou ontstaan daar eenvoudige scheikunde leert dat er meer CO2 per eenheid geproduceerde energie vrijkomt bij

¹ <https://nos.nl/artikel/2326613-klimaatimpact-importgas-groter-dan-van-biomassa.html>

² <https://www.the-fab.org/docs/2020-03-16-edsp-eco-inbreng-pbl-onderzoek-tav-de-beschikbaarheid-van-duurzame-biomassa-en-de-toepassingsmogelijkheden-daarvan-in-nederland-dutch.pdf>

³ <https://the-fab.org/docs/2020-03-16-edsp-eco-inbreng-documenten-tav-pbl-onderzoek-beschikbaarheid-duurzame-biomassa-en-toepassingsmogelijkheden-daarvan-in-nederland-dutch.pdf>

⁴ <https://the-fab.org/docs/2020-03-16-edsp-eco-inbreng-nieuwsberichten-tav-pbl-onderzoek-beschikbaarheid-duurzame-biomassa-en-toepassingsmogelijkheden-daarvan-in-nederland-dutch.pdf>

⁵ <https://the-fab.org/docs/2020-03-26-royalhaskoningdhv-rapport-warmte-uit-aardgas-of-uit-biomassa-in-opdracht-van-nvde-betaalde-pro-biomassalobby-dutch.pdf>

⁶ <https://the-fab.org/docs/2020-05-05-royalhaskoningdhv-paid-pro-biomassalobby-markets-bioenergy-english.pdf>

⁷ <https://the-fab.org/docs/2020-03-17-royalhaskoningdhv-reactie-op-commentaar-thefab-op-rapport-biomassa-vs-aardgas-rhdhv-in-opdracht-van-de-nvde-dutch.pdf>

het verbranden van biomassa dan bij het verbranden van aardgas. De uitgebreide en zeer eerlijke reactie van Royal HaskoningDHV werd afgesloten met de zin dat de discussie over de rekenmethodiek, koolstofschuld en het borgen van duurzaam bosbeheer buiten de scope van de opdracht van de NVDE viel. Royal HaskoningDHV erkent in haar reactie dat er veel meer CO₂ vrijkomt bij het verbranden van biomassa vergeleken met het verbranden van aardgas naast de veel hogere emissies van luchtverontreinigende stoffen die vrijkomen, zoals fijnstof, zwaveloxiden en aanzienlijk meer stikstofoxiden. Wat ook buiten de scope van de NVDE opdracht, het rapport van Royal HaskoningDHV en de NOS publicatie is gevallen betreft de desastreuze gevolgen op [de biodiversiteit](#), [de gezondheidsrisico's](#), het niet controleren op het naleven van [de duurzaamheidseisen](#), de belangenverstrengeling bij het toekennen van [de certificering](#), en daarnaast de verspilling van de [miljarden euro's aan subsidies](#) van ons belastinggeld voor het [verbranden van bomen](#) die besteed hadden moeten worden aan echt [duurzame oplossingen](#) om ons klimaat te redden.

Wij willen u herinneren aan de [visie, missie en doelstelling](#) van de Nederlandse Omroep Stichting: een in de Mediawet vastgelegde publieke omroep die tot taak heeft het media-aanbod voor de landelijke publieke mediadienst te verzorgen binnen [de code voor de journalistiek \(2008\)](#). Hierbij is [het streven van de NOS](#) om het nieuws en de achtergronden van het nieuws te brengen met een zo grote mogelijke nauwkeurigheid en precisie. Daarbij staan onafhankelijkheid en onpartijdigheid voorop. Beide zijn cruciaal voor de geloofwaardigheid van en het vertrouwen in de NOS. Hierbij hoort, voor wat betreft de reputatie van de NOS, dat het publiek de overtuiging moet hebben dat de berichtgeving van nieuws van de NOS zich niet door druk van buitenaf heeft laten beïnvloeden of zijn oren heeft laten hangen naar één kant van de zaak of één enkele visie op een onderwerp. Hierbij hoort ook dat nieuws van de NOS gehouden is *om gemaakte fouten en of onzorgvuldigheden ruiterlijk te erkennen* en deze op eigen initiatief of op nader verzoek naar buiten te brengen. Toetssteen daarbij zijn de professionele journalistieke normen, zoals deze in de Code voor de journalistiek, door het Nederlands Genootschap van Hoofdredacteuren geformuleerd zijn (2008).

Onderdeel van de door ons verzochte rectificatie zou moeten zijn:

- 1) de vermelding dat de NOS nieuwsberichtgeving in voornoemde geval enkel gebaseerd was op een enkele niet onafhankelijke bron met één enkele visie op het onderwerp in opdracht van de betaalde pro-biomassalobby;
- 2) de vermelding van de hierna genoemde lacunes in het onderzoek van Royal HaskoningDHV;
- 3) de melding van de misinterpretaties en foutieve berichtgeving van uw redacteur. Alleen binnen deze context kan een vervolg op dit dossier over biomassa nieuwswaardig en relevant zijn.

De auteur heeft niet de gehele keten meegenomen in de beschrijving daar de uitstoot van CO₂ bij biomassaverbranding buiten beschouwing wordt gelaten. Deze lacune in het rapport had door de NOS gezien moeten worden en vervolgens geplaatst moeten worden in de context van de praktijk. Overige ontbrekende aspecten die genoemd hadden moeten worden om conclusies te kunnen trekken over klimaatimpact zijn de CO₂-uitstoot en natuur- en milieuschade die in de hele keten voorafgaand aan de verbranding veroorzaakt wordt door de methode van oogsten, vervoeren, vermalen, drogen en persen van het hout tot pellets en het vervoeren van die pellets met vervuilende schepen en vrachtauto's tot aan de biomassacentrales. Ook de klimaatimpact van het ontbreken van de herplant van gekapte bomen, de koolstofschuld en het aantal jaar wat nog resteert voordat het kantelpunt bereikt is waarbij het te laat is om de CO₂-uitstoot te beëindigen, dienen te worden meegemeld.

U geeft zelf toe dat het duurzaamheidsaspect niet meegenomen is in het onderzoek maar u kunt geenszins ontkennen dat de ontbrekende aspecten van grote invloed zijn op het klimaat. Toch trekt u in de titel een verregaande conclusie over de klimaatimpact. Het betreft hier dus een foutieve conclusie. U bent hiervan volledig op de hoogte aangezien u weet dat het onderzoek onvolledig was. Naast het ontbreken van deze

duurzaamheidsaspecten in het onderzoek, wordt er zowel in het onderzoek als in uw artikel achterwege gelaten dat de gevolgen van biomassa desastreuze gevolgen heeft voor de gezondheid van de mens en de biodiversiteit. Het artikel is daarom niet alleen misleidend maar ook gevaarlijk. U draagt bij aan een positieve beeldvorming van biomassaverbranding en brengt hiermee ieders toekomst in gevaar. In het huidige maatschappelijke debat over de beschikbaarheid en duurzaamheid van houtige biomassa is het daarom noodzakelijk dat deze berichtgeving wordt gerectificeerd en genuanceerd.

Om bovengenoemde redenen verzoeken wij de NOS om het nieuwsbericht van 10 maart voor 8 mei te rectificeren. Op 8 mei wordt het rapport van het PBL gepubliceerd. Om hierover te kunnen berichten, voor pers en media, is kadering nodig op basis van de werkelijke feiten en in de juiste context. Indien u geen gehoor geeft aan ons verzoek laat u ons geen andere keus om een klacht in te dienen bij de ombudsman voor de publieke omroepen.

We kijken uit naar uw reactie,

Met vriendelijke groet,

De Federatie tegen Biomassacentrales

+31 (0) 6 2888 3999

www.the-fab.org